

Toiminta-asiakirja sateenkaari-ihmisten yhdenvertaisuuden vahvistamiseksi ja edistämiseksi Espoon seurakunnissa ja seurakuntayhtymän virastossa

PERIAATE:

TAVOITE:	TOIMENPIDE:	KÄYTÄNNÖN ESIMERKKI:
<p>1. Jokainen ihminen kokee olevansa tervetullut ja osallinen katsomatta seksuaaliseen suuntautumiseen tai sukupuoliseen identiteettiin. Rakennamme seurakunnista ja seurakuntayhtymästä ”tervetuloa toivottavan yhteisön” (Fredrik Modéus)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Työntekijät ja vapaaehtoiset kiinnittävät huomiota kieleen, jota käyttävät toimituksissa ja tilaisuuksissa. • Vältetään erottelua ”heihin” ja ”meihin”. 	<ul style="list-style-type: none"> • Tilaisuuksien valmistelussa ja toteutuksessa puhuttelumuodot, sanamuodot ja tekstit ovat inklusiivisia • Työntekijät viestivät myönteistä suhtautumista seksuaali- ja sukupuolivähemmistöjä ja heidän läheisiään kohtaan. • Verkkosivuilla on aiheeseen liittyvää aineistoa.
<p>2. Kaikki palvelumme ja toimintamme on seksuaalisen ja sukupuolten moneuden hyväksyvää ja huomioivaa.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Luodaan ilmapiiri, jossa jokainen saa itse päättää mitä haluaa muille kertoa yksityisasioistaan. • Seurakunnasta tehdään turvallinen paikka nuorille pohtia omaa minuuttaan, johon kuuluu myös seksuaalisen ja sukupuolisen identiteetin pohdiskelu. 	<ul style="list-style-type: none"> • Rippikouluopetuksessa ja muussa kasvatustoiminnassa lähtökohtana on seksuaalisen suuntautuneisuuksien ja sukupuolisten identiteettien moneus.
<p>3. Kaikki palvelumme ja toimintamme on turvallista seksuaali- ja sukupuolivähemmistöihin kuuluville ihmisille ja heidän läheisilleen.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Jokainen seurakunta ja palveluyksikkö määrittelee, mikä tilaisuus, tilanne ja ympäristö on sellainen, jossa seksuaali- ja sukupuolivähemmistöihin kuuluvat ihmiset ovat turvassa. • Syrjintään puututaan välittömästi. • Halventaviin nimittelyihin puututaan, törkypostista ja häirinnästä raportoidaan eteenpäin. • Epäasiallisen kohtelun kohdetta puolustetaan. 	<ul style="list-style-type: none"> • Tilaisuuksien valmistelussa otetaan vakavasti huomioon toiveet siitä, että myös seksuaali- ja sukupuolivähemmistöihin kuuluvat voivat kokea turvalliseksi osallistua niihin. • Kiinteistöissä otetaan huomioon toiveet turvallisten tilojen järjestämisestä ja turvallisesta palvelusta esim. wc-tilojen ja majoitusten suhteen • Lomakkeiden kieltä ja sanamuotoja muokataan inklusiivisemmäksi.

	<ul style="list-style-type: none"> • Sitoudutaan tukemaan ja edistämään kaikenlaisten perheiden ja niissä elävien lasten asiaa. 	<ul style="list-style-type: none"> • Yhteistyössä kumppaneiden (esim. lähetysjärjestöt) ja sidosryhmien kanssa pidetään esillä seksuaali- ja sukupuolivähemmistöihin kuuluvien ihmisten yhdenvertaisuuden periaatetta.
4. Emme tarkastele ihmisen seksuaalista suuntautuneisuutta ja sukupuolista identiteettiä ongelmalähtöisesti.	<ul style="list-style-type: none"> • Palvelussa ja toiminnassa ei pidetä heteronormatiivisuutta itsestään selvyytenä tai aseteta sitä suosikkiasemaan. • Kysymystä avioliitosta ei nosteta seksuaali- ja sukupuolivähemmistöihin kuuluvien ihmisten kohtaamisessa keskiöön, ellei asianosainen itse sitä halua. 	<ul style="list-style-type: none"> • Ei puhuta ikään kuin seksuaali- ja sukupuolivähemmistöihin kuuluvat ihmiset tai heidän kysymyksensä ovat seurakunnassa tai kirkossa ongelma.
5. Järjestämme koulutusta monimuotoisuus- ja ihmisoikeuskysymyksistä luottamushenkilöille, vapaaehtoisille ja työntekijöille.	<ul style="list-style-type: none"> • Seurakunnissa ja yksiköissä sitoudutaan järjestämään Kunnioittava keskustelu -työskentelyä, johon osallistuu ainakin luottamushenkilöitä ja työntekijöitä. • Seurakunnissa ja yksiköissä sitoudutaan luomaan keskustelua ja ymmärrystä erilaisten näkemysten välille. • Seurakunnissa ja yksiköissä annetaan tilaa epäilyille ja vastaväitteille rakentavassa ja toisiaan kunnioittavassa hengessä. 	<ul style="list-style-type: none"> • Työkokouksissa ja vastaavissa käydään läpi tämä toiminta-asiakirja.
6. Jokaisessa seurakunnassa ja seurakuntayhtymän virastossa on työntekijä, joka on vastuullinen toimija seksuaalisen ja sukupuolisen monimuotoisuuden ja yhdenvertaisuuden edistämiseksi.	<ul style="list-style-type: none"> • Jokainen seurakunta nimeää sateenkaari-toiminnan yhteyshenkilön. • Yhteisen seurakuntatyön monikulttuurisuusyö koordinoi yhteyshenkilöverkoston toimintaa. • Seurakuntayhtymän viestintä on mukana soveltuvin osin. 	<ul style="list-style-type: none"> • Verkkosivuilla ja muussa viestinnässä käy ilmi, kuka on kyseisen seurakunnan ja yhtymän viraston sateenkaaritoiminnan yhteyshenkilö.
7. Hyödynnämme seksuaali- ja sukupuolivähemmistöihin kuuluvien luottamushenkilöiden, vapaaehtoisten, seurakuntalaisten ja työntekijöiden kokemusasiantuntijuutta monimuotoisuuden kysymyksissä ja sen edistämiseksi.	<ul style="list-style-type: none"> • Kokemusasiantuntijuutta hyödynnetään tilaisuuksien valmistelussa ja suunnittelussa. 	<ul style="list-style-type: none"> • Järjestetään koulutuksellisia tilanteita, joissa annetaan mahdollisuus asianosaisille kertoa omasta uskostaan ja elämästään.

<p>8. Annamme tilaa seksuaali- ja sukupuolivähemmistöihin kuuluvien perheiden ja läheisten kysymyksille ja kokemukselle.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Seurakunnat lisäävät valmiuttaan aktiivisesti etsiä ja kutsua sateenkaariperheitä mukaan kirkon elämään ja toimintaan. • Seurakunnissa ja palveluyksiköissä kiinnitetään huomiota seksuaali- ja sukupuolivähemmistöihin kuuluvien vanhusten erityistarpeisiin. 	<ul style="list-style-type: none"> • Seksuaali- ja sukupuolivähemmistöihin kuuluvia ihmisiä käytetään asiantuntijoina, kun etsitään yhteyttä seksuaali- ja sukupuolivähemmistöihin kuuluviin ihmisiin ja kehitettäessä toimintaa seurakuntien alueella asuville ihmisille.
<p>9. Käymme teologista ja eettistä keskustelua seksuaalisuudesta ja sukupuolisuudesta rakentavassa hengessä.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Luodaan tilanteita ja tiloja, joissa seksuaalisuudesta ja sukupuolisuudesta on mahdollista keskustella rakentavasti. • Teologista ja eettistä keskustelua ei käydä henkilöimällä, vaan rakentavasti argumentoimalla ja eri näkemyksiä kunnioittamalla. 	<ul style="list-style-type: none"> • Tavoitteeksi asetetaan, että esim. raamattupiirissä on turvallista tuoda esiin, että itse kuuluu seksuaali- tai sukupuolivähemmistöön tai että omassa lähipiirissä on seksuaali- ja sukupuolivähemmistöihin kuuluvia ihmisiä.
<p>10. Emme leimaa emmekä stigmatisoi seksuaali- ja sukupuolivähemmistöihin kuuluvia ihmisiä. Leimaamisen ja stigmatisoinnin vastustaminen edistää kaikkien hyvinvointia ja vahvistaa mielenterveyttä.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Osallistutaan aktiivisesti eri keskustelufoorumeille ja sidosryhmiin, joissa edistetään ihmisten hyvinvointia ja vastustetaan stigmatisointia. 	<ul style="list-style-type: none"> • Ihmisten hyvinvoinnin edistämässä ja stigmatisoinnin purkamisessa pidetään esillä myös seksuaali- ja sukupuolivähemmistöihin kuuluvien ihmisten kysymyksiä ja tilannetta.